

Olimpiya

www.olimpiyadunyası.az

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin qəzeti

Nº 6 (1466), 16 - 22 fevral 2021-ci il

Qəzet 2001-ci ildən çıxar.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası əməkdaşlarının təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

S ə r ə n c ə m i

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının 90 illiyi münasibətilə Azərbaycanda bədən tərbiyəsi və idman sahəsində kadr hazırlığındakı xidmətlərinə görə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının aşağıdakı əməkdaşları təltif edilsinlər:

“Tərəqqi” medalı ilə

Adıgözəlova Leyla Xudat qızı
Cabbarlı Bəhruz Ərzuman oğlu
Əbiyev Qalib Şamil oğlu
Əbiyev Telman Qulam oğlu
Hüseynov Fərhad Cəfər oğlu
Quliyev Yusif Nazir oğlu
Mahmudova Zümrüd Arif qızı.

İlham Əliyev

*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 fevral 2021-ci il.*

“Şöhrət” ordeni ilə

Hacıyev Fuad Hacı oğlu

D.Q.Quliyevə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

S ə r ə n c ə m i

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının 90 illiyi münasibətilə Azərbaycanda bədən tərbiyəsi və idman sahəsində kadr hazırlığındakı xidmətlərinə görə Dilqəm Qasım oğlu Quliyevə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev

*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 fevral 2021-ci il.*

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının əməkdaşlarına fəxri adların verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

S ə r ə n c ə m i

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının 90 illiyi münasibətilə Azərbaycanda bədən tərbiyəsi və idman sahəsində kadr hazırlığındakı xidmətlərinə görə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının aşağıdakı əməkdaşlarına Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Əməkdar müəllim”

Adıgözəlova Vəfa Alman qızı
Ağayeva Validə Eldar qızı
Bağirova Rəfiqə Məzahir qızı
Əhmədova Lalə Yaşar qızı

Heydəröv Nemət Əliməmməd oğlu
Xəlilov Rəhim Həsən oğlu
İbrahimli Arif Məmmədqulu oğlu
Qurbanov Oqtay Hüseyn oğlu

“Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi”

Bağirov Soltan Sədrəddin oğlu
Cəfərov Qəmbər Məhərrəm oğlu
Əliyev İlqar Səfəralı oğlu
Məcidov Nazim Böyük-Ağa oğlu
Rüstəmov Bəxtiyar Əyyub oğlu.

İlham Əliyev

*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 fevral 2021-ci il.*

A n o n s

Paralimpiyaçılarımız Dubay Qran-Prisindən Vətənə 3 medalla qayıdıblar Səh. 2

Çempionlar Liqasında həyəcan başlayır Səh. 4

Nadir Əliyev:
“Biz işimizi işğaldan azad olunmuş torpaqlarda da davam etdirəcəyik” Səh. 3

İdmanda baş verən qeyri-adi hadisələr və qeydə alınan faktlar Səh. 7

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi tərəfindən “Playbook”un təqdimatı keçirilib

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin (BOK) pandemiya ilə bağlı təhlükəsizlik tədbirləri və hazırlıqlarının yer aldığı “Playbook”un təqdimatı olub.

Tokio-2020-yə hazırlıq çərçivəsində nümayəndə heyətləri rəhbərləri üçün nəzərdə tutulan onlayn təqdimat mərasimində BOK prezidenti Tomas Bax, qurumun Milli Olimpiya komitələri ilə əlaqələr şöbəsinin rəhbəri Ceyms Maklaud və Tokio-2020-nin Əməliyyat Komitəsinin məsul şəxsləri iştirak ediblər.

Təqdimat mərasimində çıxış edən T.Bax bildirdi ki, “Playbook”un hazırlanması Olimpiya Oyunlarına bir addım da yaxınlaşmaq deməkdir.

Mərasimdə bildirilib ki, Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunları üçün

“COCOA” adlandırılan xüsusi mobil tətbiq hazırlanıb. Proqram pandemiya ilə mübarizəyə həsr olunan və yoluxma riskini azaltmaq məqsədilə hazırlanan tədbirlər planı çərçivəsində ərsəyə gətirilib. Olimpiya Oyunlarına qatılacaq ölkələrin nümayəndə heyətlərinin hər bir üzvü bu proqramı 14 gün əvvəl öz mobil telefonuna yükləməlidir. Bundan sonra proqramın tələb etdiyi məlumatlar (hərərət, öskürək, ümumi vəziyyət və.s) haqda informasiyalar 14 gün ərzində mobil tətbiqə daxil ediləcəkdir. Bu Tokio-2020-yə qatılacaq hər bir iştirakçının sağlq durumu haqda Oyunların Əməliyyat Komitəsinin müvafiq qurumunun məlumatlandırılmasına xidmət edəcəkdir. Bundan

başqa, Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarına yola düşməzdən 72 saat əvvəl nümayəndə heyəti üzvləri PZR testi verməlidir. İlk qərara əsasən, Olimpiya kondində hər kəs dörd gündən bir test verəcəkdir. Xüsusi olaraq qeyd edilib ki, virusa qarşı ən yüksək təhlükəsizlik tədbirləri görüleb. İdmançılar və məşqçilər, media, beynəlxalq federasiyalar həmçinin, yayım işini həyata keçirəcək qurumlar üçün fərqli “Playbook”lar hazırlanıb. Sonda Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarının Əməliyyat Komitəsinin məsul şəxsləri ölkələrin Olimpiya komitələri nümayəndələrinin çoxsaylı suallarına cavab verib. MOK-un beynəlxalq əlaqələr departamentinin rəhbəri Anar Bağirov və marketing departamentinin rəhbəri Mehman Kərimov təqdimatda iştirak ediblər.

Olimpizm

Tokio-2020-nin Təşkilat Komitəsinin rəhbəri istefa verdi

Tokio Yay Olimpiya və Paralimpiya Oyunları Təşkilat Komitəsinin rəhbəri Yoşiro Mori tutduğu vəzifəsindən istefa verib. Buna səbəb isə Y.Morinin qadınlar barədə səsləndirdiyi fikirlərdən sonra baş verən qalmaqlıq olub.

“Mən vəzifəmdən istefa verirəm. Yersiz ifadələrimlə böyük narahatlıq yaratdım. Baş verən bu narahatlığa görə hamıdan üzr istəyirəm. Hazırda əsas məsələ Olimpiadanın keçirilməsidir”, - deyir Y.Mori NHK telekanalı vasitəsi ilə açıqlama verib.

Xatırladaq ki, ötən həftə yarışlara hazırlıqla bağlı təşkil edilən iclasla-

rın birində Y.Mori belə müzakirələrdə qadınların həddindən artıq çox danışdığını və nəticədə bunun böyük vaxt itkisinə səbəb olduğunu söyləyib. Təşkilat Komitəsinin rəhbərinin bu fikri həm ölkə daxilində, həm də xaricdə çox böyük əjotaja səbəb olub.

Cəmiyyətin kəskin tənqidi ilə qarşılaşan Y.Mori mətbuat konfransı keçirərək bu hərəkətinə görə üzr istədi, bunun heç bir xeyri olmayıb və cəmiyyətdə onun istefa verməsi tələbləri irəli sürülüb.

Yaponiyanın Baş naziri Yoşihide Suqa da parlamentdə dinləmələr zamanı Olimpiadanın Təşkilat Komitəsinin sədrinin fikirlərinin Olimpiya Hərəkatının ruhu ilə ziddiyyət təşkil etdiyini deyib. Y.Morinin fikirlərini

Yaponiya Olimpiya və Paralimpiya məsələləri naziri xanım Seyko Haşimoto da tənqid edib.

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin də məsələyə müdaxilə etməsinə baxmayaraq, Y.Morinin istefası qaçılmaz olub.

Bu ərəfədə Yaponiya KİV-ləri Y.Morinin əfsanəvi futbolçu, Yaponiya Futbol Liqasının ilk prezidenti Saburo Kavabuçi ilə bir saatlıq görüş keçirməsi barədə məlumatlar yayıb. Bildirilir ki, görüşdə söhbət S.Kavabuçinin Olimpiya Oyunları üzrə Təşkilat Komitəsinə rəhbərlik

etməsindən gedib. Həmin gün S.Kavabuçi həmin vəzifəni tutmağa hazır olduğunu bəyan etsə də, sonradan bundan imtina edib.

Həmin vəzifəni tutacaq namizədlər arasında Yaponiya Olimpiya və Paralimpiya məsələləri naziri xanım Seyko Haşimotonun da adı çəkilir.

BOK Yoşiro Morinin istefa qərarına hörmətlə yanaşır

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK) Tokio Yay Olimpiya və Paralimpiya oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədri Yoşiro Morinin qadınlar barədə səsləndirdiyi fikirlərə görə baş verən qalmaqlıq səbəbindən

istefa qərarına hörmətlə yanaşır və başa düşür.

Bu fikirləri BOK prezidenti Tomas Bax bildirdi. O qeyd edib ki, BOK Yoşiro Morinin təqaüdə çıxma ilə bağlı qərarına tam hörmət edir və bunun səbəblərini anlayır. Bununla yanaşı, BOK rəsmisi Y.Morinin ötən illər ərzində Tokionu ən hazırlıqlı Olimpiya şəhəri halına gətirməyə kömək etdiyini vurğulayıb.

Paralimpiyaçılarımız Dubay Qran-Prisindən Vətənə 3 medalla qayıdıblar

Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin (AMPK) atletika idman növü üzrə milli komandası fevralın 15-də Vətənə qayıdıb. Dubayda keçirilmiş Qran-Prisidə 6 idmançı ilə təmsil olunan komandamız yarışlarda 1 qızıl və 2 bürünc medal qazanıb. Belə ki, Heydər Həmidli nizə atmada (F57 kateqoriyası) birinci, Elvin Astanov (F53 kateqoriyası) və Oloxan Musayev (F56 kateqoriyası) nüvəitələmə yarışlarında üçüncü pillədə yer alıblar.

H.Həmidli və E.Astanov dünya reytinginin ilk onluğunda qərarlaşaraq, Tokio-2020 XVI Yay Paralimpiya Oyunlarına lisenziya qazanmaq şanslarını daha da artırıblar.

Qeyd edək ki, aprelin 1-də Beynəlxalq Para Atletika Federasiyası Tokio-2020-yə lisenziya qazanmış idmançıların adlarını açıqlayacaq.

Bu günə kimi para atletlərimizdən Oloxan Musayev, Samir Nəbiyev və Kamil Əliyev 2019-cu ildə dünya çempionatındakı nailiyyətlərinə görə, Tokio-2020-yə birbaşa lisenziya qazanıblar.

Uşaq Paralimpiya Hərəkatının “Valideyn Klubu” üçün təqdimat olub

Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsində (AMPK) “İstanbul Ortopedi Medikal Sağlıq Ürün-ləri İmalat və Satış” MMC-nin təsisçisi, iş adamı, protez-ortez üzrə ali dərəcəli mütəxəssis Davud Kəhramanın iştirakı ilə Uşaq Paralimpiya Hərəkatının “Valideyn Klubu” üçün təqdimat olub.

AMPK-dan verilən məlumata görə, təqdimatda fiziki məhdudiyyətli idmançıların istifadəsi üçün nəzərdə tutulmuş ortopedik məmulatlar, protezlər, avadanlıqlar və rehabilitasiya ləvazimatları nümayiş edilib.

Görüşə AMPK-nın tibb mütəxəssisi Səday Abdullayev, “Valideyn Klubu”nun koordinatörü Ülkər Əlizadə və idmançıların valideynləri qatılıblar.

Təqdimatdan sonra valideynlərə və qonaqlara AMPK-nın 25 illik yubileyinə həsr olunmuş “Yenilməzlər” adlı roman təqdim edilib.

AMADA-nın direktoru onlayn beynəlxalq tədbirdə iştirak edib

Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin (AMADA) direktoru Şəfəq Hüseyinli UNESCO-nun İdmanda Dopingə Qarşı Beynəlxalq Konvensiyanın iştirakçısı olan Dövlətlərin Milli Uyğunluq Platformalarının virtual məsləhətləşmələrində iştirak edib. İclas zamanı tərəf dövlətlərin UNESCO Konvensiyasına uyğunluğunun monitorinqi və hesabat təqdim etmə prosesi müzakirə edilib.

Milli Uyğunluq Platformalarının məsləhətləşmələri UNESCO-nun İdmanda Dopingə qarşı Beynəlxalq Konvensiyanın Tərəfləri Konfransı çərçivəsində baş tutur.

Qadın güləşi üzrə Azərbaycan millisi fevralın 12-də növbəti təlim-məşq toplanışına start verib. Azərbaycan Güləş Federasiyasından verilən məlumata görə, yığmamız baş məşqçi Aslan Ağayev və məşqçi Rövşən Umudovun rəhbərliyi altında Ukraynanın paytaxtı Kiyevdə hazırlıq keçir. Fevralın 25-dək davam edəcək hazırlıq prosesi “Konça-Zaspa” Olimpiya Kompleksində təşkil olunub.

Qadın güləşçilərimiz Kiyevdə təlim-məşq toplanışında iştirak edirlər

Martın 18-dən 21-dək Macarıstanın paytaxtı Budapeştdə keçiriləcək Avropa Olimpiya Təsnifat turnirində hazırlıq xarakterli daşyan toplanışda Türkan Nəsirova (50 kq), Leyla Qurbanova, Tatyana Varansova (hər ikisi 53 kq), Tatyana Omelçenko (62 kq), Elis Manolova (65 kq), İrina Nətreba (68 kq), Gözəl

Zutova və Səbirə Əliyeva (hər ikisi 76 kq) iştirak edirlər.

Qeyd edək ki, təlim-məşq toplanışı başa çatdıqdan sonra komandamızın fevralın 26-dan 28-dək Kiyevdə Ukraynanın məşhur güləşçilərinin və məşqçilərinin xatirəsinə keçiriləcək ənənəvi yarışda iştirakı nəzərdə tutulub.

“İdmanın dünəni və bu günü” adlı onlayn görüş keçirilib. Tədbirdə cüdo bölməsinin müəllimi, Əməkdar idman xadimi Bəxtiyar Məmmədov və yunan-Roma güləşi üzrə

Veteran idmançıları Bəxtiyar Məmmədov və Təriyel Məmmədov tədbir iştirakçılarına idmana gəlişlərdən, məşqçi kimi qazandıqları uğurlardan, təcrübələrindən danışdıblar. Onlar

Könüllülərlə “İdmanın dünəni və bu günü” mövzusunda onlayn görüş

məşqçi Təriyel Məmmədov könüllülərlə görüşüblər. “Azərbaycan İdman Könüllüləri” İctimai Birliyinin sədri Mirəqil Seyidzadə qonaqları təbrik edərək idmanın inkişafında veteran idmançıların rolundan bəhs edib.

məşqçi kimi gördükləri işin çətinliklərindən və öhdəliklərindən danışaraq, Azərbaycan bayrağını idman arenalarında da ucaltmaq üçün daim soy göstərəcəklərini bildirdi.

Sonra veteran idmançıları gənclərin suallarına cavablandıraraq və tövsiyələrini veriblər.

Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsinə həsr olunmuş turnir

Vətən müharibəsi şəhidi Aqil Mirzəliyevin xatirəsinə həsr edilmiş blits üzrə şahmat turniri keçirilib. 100-dək şahmatçının iştirak etdiyi turnirdə ən yüksək nəticə göstərən Rəvan Uğuzov, Allahverdi Həmidov, İqbal Əsədov

Məktəblilər arasında İsvaçer sistemi üzrə onlayn formatda keçirilən turnirdə 7 turdan maksimum xal toplayan Kənan Qarayev yarışın qalibi olub. Türkiyə təmsilçisi Mustafa Can 6 xalla ikinci, onunla eyni xalı yığan Rəvan Uğuzov üçüncü yerləri tutublar.

Xatırladaq ki, İkinci Qarabağ müharibəsində qəhrəmancasına şəhid olmuş Ülvi Məmmədov “Vətən uğrunda” və “Cəbrayılın azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunub.

* * *

Fevralın 14-də “Karabakh is Azerbaijan” onlayn şahmat seriyası çərçivəsində “Shusha Cup” turniri keçirilib. Chess.az saytının təşkil etdiyi seriya yarışının 5-ci mərhələsində 77 şahmatçı mübarizə aparıb. Turnirdə ən yüksək nəticəni 11 oyundan 8,5 xal toplayan İsmayıl Süleymanlı tutub. Onunla eyni xalı yığan Nurlan Hacıyev və Aydın Allahverdiyev olavə göstəricilərə görə, müvafiq olaraq, ikinci və üçüncü yerlərdə qərarlaşıblar.

Beş turndən sonra Azərbaycan şahmatçısı Elnur Mehtiyev 20 xalla birinci yerdədir. Digər təmsilçimiz Orxan Bağirov eyni xalla ikinci, Türkiyə şahmatçısı Kutay Sakmak 16 xalla üçüncü pillədə qərarlaşıblar.

ümumi hesabda ilk üçlükdə qərarlaşıblar. Qızlar arasında Şəms Fərzəli birinci yeri layiq görüldü. Aysel Cəfərova və Məryəm Ağaverdiyeva isə ikinci və üçüncü yerləri tutublar.

Turnir Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin və “Premier School Off Chess”-in birgə təşkilatçılığı ilə “Lichess.org” onlayn şahmat platformasında təşkil olunub.

Qeyd edək ki, Aqil Mirzəliyev oktyabrın 20-də Xocavənd rayonunun Tuğ kəndi istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Qəhrəman döyüşçü ölümündən sonra “Vətən uğrunda” və “Kəlbəcərin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunub.

* * *

Vətən müharibəsinin şəhidi Ülvi Məmmədovun xatirəsinə həsr olunmuş blits üzrə beynəlxalq “Zəfər” kuboku turniri keçirilib. Turnirdə Azərbaycan, Türkiyə, İran və Gürcüstandan 100-ə yaxın şahmatçı iştirak edib. Yarışın keçirilməsində əsas məqsəd Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin xatirəsinə ehbədlişdirmək, onların şərəfli həyat yolunu təbliğ etməkdən ibarət olub.

Qeyd edək ki, indiyədək keçirilmiş dörd turnirdə Azərbaycan, Türkiyə, Ukrayna və Hindistandan 200-ə yaxın şahmatçı iştirak edib.

Seriya çərçivəsində bundan sonra daha 3 yarışın - fevralın 21-də “Ağdam Cup”, fevralın 28-də “Kalbajar Cup”, martın 7-də isə “Lachin Cup” turnirlərinin təşkili planlaşdırılıb. Seriya ümumilikdə, 8 turnir və böyük finaldan ibarət olacaq. Hər bir turnir işğaldan azad olunmuş şəhərlərimizin adını daşıyacaq. Səkkiz turnirin hər birində ilk altı yer tutmuş şahmatçılar böyük finala düşmək üçün xallar qazanacaqlar.

Seriyanın sonunda, ən çox xal toplamış ilk 10 şahmatçı martın 14-də keçiriləcək böyük finalda oynamaq hüququ əldə edəcəkdir.

İdman gimnastikası üzrə fərdi çoxnövcülük yarışının iki mərhələsi ləğv edildi

Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarına təsnifat xarakterli idman gimnastikası üzrə fərdi çoxnövcülük yarışının iki mərhələsi ləğv olunub. 4 mərhələdən ibarət olan “All-Around World Cup Series” turnirinin yalnız ABŞ-ın Milouki şəhərindəki turniri təşkil olunub.

Ötən ilin mart və aprel aylarında Almaniyanın Ştutqart, Böyük Britaniyanın Birmingem və Yaponiyanın Tokio şəhərlərində nəzərdə tutulan yarışlar isə koronavirus pandemiyası səbəbindən 2021-ci ilə təxirə salınıbmışdı. Son qərara əsasən Ştutqart və Birmingem mərhələləri baş tutmayacaq. Mayın 4-də Tokioda keçirilməli olan və Olimpiadaya bağlı məsələyə isə hələlik baxılmayıb. Olimpiya təsnifat sisteminin qaydalarına görə, seriyanın nəticələrini Tokio-2020-yə vəsiqə kimi təsdiqləmək üçün ən

azı üç mərhələ keçirilməli və həm kişilər, həm də qadınlar arasında idman gimnastikasında bu seriyada təşkil olunan üç Olimpiya lisenziyası yenidən bölüşdürülməlidir.

Qaydalara əsasən, kvotalar 2019-cu il dünya kubokunun təsnifat mərhələlərində komanda yarışlarında ən yüksək yerləri tutan ölkələrə verilir. Beləliklə, Tokio Olimpiadası üçün kişi idman gimnastikasında Rusiya, Çin və Yaponiya, qadın idman gimnastikasında isə ABŞ, Çin və Rusiya vəsiqə əldə edib.

Avropa çempionatı azarkeşsiz keçiriləcək

zəni yalnız evdən izləyə biləcəkləri üçün kədərliyə. Ancaq sağlamlıq hər şeydən vacibdir”.

Turnir Bazeldə aprelin 21-25-də təşkil ediləcək. Satılmış biletlər üçün bütün pullar geri qaytarılacaq.

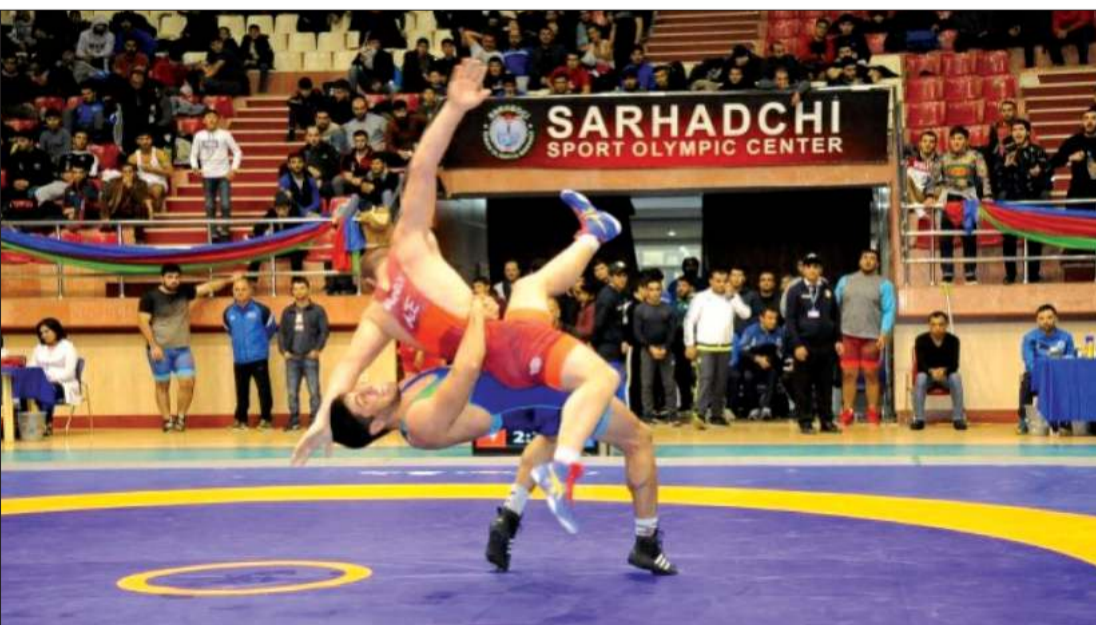
Bu il İsvaçerədə keçiriləcək idman gimnastikası üzrə Avropa çempionatı tamaşaçısız keçiriləcək. Bu barədə “Avropa Gimnastikası”nın mətbuat xidməti məlumat yayıb. Məlumatda bildirilib ki, yerli Təşkilat Komitəsinin rəhbəri Katrin Amaker bu qərarın idmançıların sağlamlığına görə qəbul edildiyini vurğulayıb: “Tribunaların boş olması, eləcə də, azarkeşlərin mübarizə

Bizim müsahibə

Ötən il daha çox dünyada pandemiya ilə yadda qaldı. Hər bir sahədə olduğu kimi, idman da bu virusdan xeyli zərər çəkdi. İl ərzində keçirilməsi planlaşdırılan mühüm idman tədbirləri karan-tin səbəbindən təxirə salındı. Olimpiya Oyunları kimi mötəbər idman yarışları öz vaxtında keçirilmədi. Olimpiya Oyunları da daxil olmaqla 2020-ci ilin əksər yarışlarının təqvimini bu ilə dəyişdirdi. Böyük idman çox ağır vəziyyətlə üzləşdi. Lakin bu son deyil. Son günlərdə yoluxmada qeydə alınan azalma bizə ümid verir ki, hər bir sahədə olduğu kimi, idmanda da yeni bir dövr başlayır. Lakin ötən il ölkəmiz üçün təkə pandemiya ilə yadda qalmadı. 44 günlük Vətən müharibəsində rəşadətli ordumuz illərdən bəri düşmən tap-dağı altında qalan əraziləri azad etdi. 2020-ci il bizim üçün zəfər ili kimi yadda qaldı. Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüşlərdə şəhid olan və yaralanan vətən övladları arasında idmançıların, bu sahədə çalışan insanların da sayı az olmadı. Bütün bu məsələlərlə bağlı "Olimpiya dünyası" qəzeti olaraq, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları İdman Təşkilatları İctimai Birliyinin (AHİTA) sədri, Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi Nadir Əliyevlə görüşüb, söhbət etdik.

- Nadir müəllim, ötən il pandemiya görə mötəbər idman yarışları və tədbirlər təxirə salındı. Rəhbərlik etdiyiniz qurumda ötən ildə yarımçıq qalan işlərin yeni ildə həyata keçirilməsi ilə əlaqədar hansı planlar nəzərdə tutulur?

- Bizim Gənclər və İdman Nazirliyi və Milli Olimpiya Komitəsi tərəfindən təsdiq olunmuş birgə iş planımız var. Həmin plan əsasında tədbirlərimizi həyata keçiririk. Qurumumuzun tərkibində olan "Spartak" İdman Cəmiyyəti və "Gənclik" Tələbə İdman Cəmiyyəti beynəlxalq təşkilatların üzvləridirlər. Bu təşkilatların beynəlxalq tədbirləri də məlum səbəblərdən dayandırılıb. Demək olar ki, mart ayından bu günə qədər idmanla bağlı heç bir tədbir keçirilməyib. Bizim qurumun tərkibində şahmat və dama idman klubları da var ki, onlar onlayn qaydada tədbirlərini davam

etdirirlər. Güləş, cüdo, sambo və digər idman növləri üzrə isə heç bir tədbir təşkil edilməyib. Həmin idman növləri ilə məşğul olan idmançılar fiziki hazırlığını qoruyub saxlamaq üçün dəniz kənarında, açıq meydançalarda məşqlər ediblər. Biz də öz növbəmizdə onları geyimlə, toqəüdlə təmin etmişik ki, pandemiya dövründə heç bir çətinliklə üzləşməsinlər.

- Necə düşünürsünüz, postpandemiya dövründə idman yarışlarının təqvimində hər hansısa bir dəyişiklik ola bilərmi?

- Təbii ki, bütün dünya koronavirus adlı bu bəlaya qarşı mübarizə aparır. Digər ölkələrdə olduğu kimi, ölkəmizdə də virus əleyhinə vaksinasıya prosesinə başlanılıb. Gec ya tez, bu bəla başa çatacaq. Artıq pandemiya ilə əlaqədar karantin rejimində də müəyyən yumşalmalar var.

Ümumiyyətlə, idmanı seçənlər o qədər sağlamladırlar ki, onlar nadir hallarda virusa yoluxurlar. Yalnız söhbətdə müəyyən problemləri olanlar bu virusla üzləşirlər. İdmançılarımız məşqçilərin nəzarəti altındadırlar. Onların immuniteti və sağlamlığı yerindədir. O ki, qaldı sualınızın digər tərəfinə, bunu yəqin ki, zaman göstərəcək. Hər şey əlaqədar qurumların verdiyi qərarlardan asılı olacaq. Möhtəm qərarlara əsasən isə biz öz iş planımızı quracağıq.

Məlumat üçün qeyd edim ki, bizim 2021-ci il üçün təqvim planımız artıq təsdiq olunub. İnşallah, pandemiya başa çatar və hər şey qaydasına düşər. Hər birimiz böyük idman üçün çox darıxmışıq. Tezliklə idmançılarımız da qələbələrini ilə hamımızı sevindirərlər.

- Sizcə pandemiya idmançıların çıxışına nə dərəcədə təsir edəcək?

- Düzdür, istənilən halda uzun müddət stabil məşq keçməyən idmançı əvvəlki formasından bir qədər kənarda qalacaq. Amma idmançılarımız təcrübəlidirlər. Pandemiya dövründə evdə qalsalar belə, idmansız qalmırdılar. Çalışdırlar ki, formalarını qorusunlar. Amma düşünürəm ki, çox olmasa belə pandemiyanın izləri müəyyən qədər təsir edəcək. Hazırda

Nadir Əliyev: "Biz işimizi işğaldan azad olunmuş torpaqlarda da davam etdirəcəyik"

AHİTA-nın tərkibinə daxil olan klub və cəmiyyətlərin boks, güləş və cüdo növləri ilə məşğul olan idmançıları milli komandalarının heyətində qarşıdakı yarışlara və Olimpiya Oyunlarına hazırlayırlar. Fikrimcə, pandemiya idmançılarımızın çıxışlarına o qədər də yüksək təsir etməyəcək.

"Azarkeşsiz heç bir yarışdan istədiyiniz zövqü almaq olmur"

- Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi son qərarlarında Olimpiya Oyunlarının azarkeşsiz keçirilmə məsələsini də nəzərdən keçirir. Azarkeşsiz olimpiadaları necə təşəvvür edərsiniz, bu, idmançıların çıxışına nə kimi təsirini göstərmə bilər?

- Təbii ki, təsir edəcək. Azarkeş olmayan yerdə yüksək nəticə əldə etmək mümkün deyil. Çünki bir idmançıya dəstək verən və yarışa gözəllik bəxş edən azarkeşlərdir. Bildiyiniz kimi, əksər xarici ölkələrin futbol çempionatları azarkeşsiz keçirilir. Belə olan halda görün, nə qədər komanda ziyanla üzləşir. Təbii ki, komandalar da azarkeşlərdən əlavə motivasiya alır. Amma azarkeş dəstəyinin olmaması bəzən uğursuz nəticələrə gətirib çıxarır. İdmanın bəzəyi azarkeşlərdir. Azarkeşsiz heç bir yarışdan istədiyiniz zövqü almaq olmur. Amma yoluxmalar azalır. Mənə elə gəlir ki, hər şey qaydasına düşəcək.

- Boks, güləş və cüdo idman növlərindən söz açdınız. Məlum olduğu kimi, AHİTA-nın tərkibində olan idman cəmiyyətlərinin idmançıları da yığma komandalarımızın heyətində yer alırlar. Yəqin ki, onların arasında da Tokio-2020-ə və digər mötəbər yarışlara hazırlaşan idmançılarımız var.

- Olimpiya Oyunlarından söz düşmüşkən qeyd edim ki, son üç olimpiadada yığma komandanın tərkibində həmişə Həmkarların idmançıları təmsil olunublar. O cümlədən "Atilla" cüdo klubunun idmançıları Azərbaycan yığmasının tərkibində çıxış edirlər. "Pəhləvan" və "Zenit" idman cəmiyyətlərinin də yetirmələri olimpiadalarda fəal iştirak edirlər. Bir sözlə, AHİTA-dan 30 faizə yaxın idmançı olimpiadalarda təmsil olunub. Hazırda "Zenit" İdman Cəmiyyətinin yetirməsi olan Əfqan Xaşalov sərbəst güləş üzrə yığmamızın üzvüdür. İnanıram ki,

o, və digər idmançılarımız olimpiadaya lisenziya qazanaraq planetin ən böyük idman tədbirində ölkəmizi təmsil edəcəklər. Qeyd edim ki, Əfqan Xaşalov 44 gün davam edən Vətən müharibəsində də fəal şəkildə iştirak etdi. Bir vaxtlar xalça üzərində mübarizə aparən güləşçimiz döyüş meydanında da öz hünərini düşmənə göstərdi. O, döyüşlərdə olduğu üçün bir müddət məşqlərə ara versə də, müharibədən qayıtdıqdan sonra yenidən məşqlərini bərpa edib.

- İstərdik bir qədər də universiadalarda barədə söhbətimizi davam etdirək. Bu yarış da Azərbaycan idmançıları üçün heç də yad deyil. Maraqlıdır, bu il Çinin ev sahibliyi edəcəyi yarışlara tələbə idmançılarımız necə hazırlaşacaqlar?

- Gənclər və İdman Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Milli Olimpiya Komitəsi və Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının birgə qərarı ilə Respublika Universiadasının bu ilin may-iyun aylarında keçirilməsi təsdiq olunacaq. Bir ay ərzində keçiriləcək universiadalarda nəticəsində idman növləri üzrə yığmalar müəyyən olunacaq. Bundan sonra Ümumdünya Yay Universiadasına yollanacaq heyət müəyyənləşəcək. Bildiyiniz kimi, hər universiadalarda idman növləri fərqli olur. Təbii ki, universiada yarışlarının proqramında olan bütün idman növlərində təmsil olunmaq qeyri-mümkündür. Amma çalışacağıq ki, tələbə-idmançılarımız bu universiadada

qurğuları var. Bütün yarışlar möhtəm universitetlərin idman qurğularında keçirilir. Buna görə də əminəm ki, Çin bu mötəbər yarışların öhdəsindən layiqincə gələcək.

"Biz həmin qurğulara nə qədər ziyan vurulmasını müəyyən edə bilmirik"

- İstərdik ki, söhbətimizi Vətən müharibəsi ilə bağlı davam etdirək. Digər qurumlarda olduğu kimi, AHİTA-nın da əməkdaşları arasında bu haqq savaşında iştirak edənlər oldu.

- Bəli, mənə də məlumata görə hazırda siyahıda 6 nəfər var. "Qarabağ" İdman Cəmiyyətindən İlkin Əsədov, "Pəhləvan" Respublika İdman Klubundan Ruslan Şəmilov, Rəsul Əsgərov, "Gənclik" Tələbə İdman Cəmiyyətindən Rusif İbadov, "Məhsul" İdman Cəmiyyətindən İbiş Əbilbəyli və "Zenit" İdman Cəmiyyətindən Əfqan Xaşalov. Birinci Qarabağ müharibəsində də bizim qurumun əməkdaşları fəal iştirak ediblər. Bizim təkə Vətən müharibəsində deyil, birinci Qarabağ savaşında da cəbhəyə yollanan könüllülərimiz olub. Müharibə illərində bözi mütəxəssislərimiz vətən uğrunda döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə yüksəliblər. Buna misal olaraq milli qəhrəman Əliyev Əliyev, Füzuli rayon şurasının sədri Polad Əliyev xüsusi qeyd etmək istərdim. Təcrübəli mütəxəssisimiz düşmənin snayper gülləsinə tuş gəlmişdi. Allahdan bütün şəhidlərimizə rəhmət diləyirəm. Təbii ki, bu gün Vətən müharibəsində iştirak edən əməkdaşlarımızı diqqətdə saxlayır, onların ailələrinin ehtiyaclarını qarşılamağa çalışırıq.

- Dövlət tərəfindən azad olunmuş ərazilərə qayıdış planı nəzərdə tutulub. Bu planda hər bir sahə öz əksini tapıb. Bəs idmanın yenidən əzəli torpaqlarımıza qayıdışı necə olacaq?

- Bir neçə gün bundan əvvəl Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsindən bizim baş idarəyə məktub daxil olub. Məktubda idman qurğularının pasportu, işğaldan qabaq vəziyyəti, 1992-ci ilə qədər olan qiyməti barədə məlumatları bir araya toplanması üçün məsələlər yer alıb. Biz həmin qurğulara nə qədər ziyan vurulmasını həlökət müəyyən edə bilmirik. Əminliklə deyə bilərəm ki, ən yaxşı qurğu Xankəndidədir. Bizə hələ o səlahiyyət verilməyib ki, gedib işğaldan azad olan ərazilərə yerində baxaq. İşğaldan azad olunmuş bölgələrin sədrləri bizdə işləyir. Həm də bizim tərkibimizdə "Qarabağ" İdman Cəmiyyəti var. Onun yerləşdiyi yer Şuşa şəhəridir. Hazırda "Qarabağ" İdman Cəmiyyəti minaların təmizlənməsini və digər məsələləri gözləyir. Bizə nə zaman tapşırıq verilsə, bu işin icrası üçün tam hazırıq. Biz işimizi işğaldan azad olunmuş torpaqlarda da davam etdirəcəyik.

Anar Əhmədov,
Azər Əlizadə

İdmançımız Qırğızıstanda beynəlxalq yarışın qalibi oldu

Azərbaycanlı idmançı Tünzalə İmanlı Qırğızıstanın Oş şəhərində keçirilən qaydasız döyüş üzrə beynəlxalq turnirdə "super kəmər" in sahibi olub. Həmyerlimiz 55 kiloqram çəki dərəcəsinə yarışda bütün rəqiblərini məğlub edərək qalib adını qazanıb. İdmançı bu qələbəsini ikinci Vətən müharibəsində şəhid olan Vətən oğullarının xatirəsinə həsr etdiyini bildirib. Rusiyanın Novosibirsk şəhərində yaşayan T.İmanlı yarışlarda Azərbaycan bayrağı altında çıxış edir.

Qeyd edək ki, uşaqlar və böyüklər arasında keçirilən yarışda 700-dən artıq idmançı qüvvəsini sınayıb.

Norveçli dünya çempionu Maqnus Karlssenin təşkil etdiyi şahmat üzrə Çempionlar Turunun "Opera Euro Rapid" adlanan III mərhələsinə yekun vurulub.

Turnirdə ölkəmizi təmsil edən gressmeysterimiz Teymur Rəcəbov bürünc medala sahib çıxıb. Şahmatçımız fransalı zəka sahibi Maksim Vaşyc-Laqravı 3-cü yer uğrunda mübarizədə

"Opera Euro Rapid" turnirində üçüncü yer

hər iki gün ərzində məğlub edib - 2,5:1,5, 2:0.

Turnirin qalibi isə finalda hazırkı dünya çempionu, Maqnus Karlssenə qalib gələn ABŞ təmsilçisi Uesli So olub.

Uesli So qalib olmaqla yanaşı, həmçinin 30 min ABŞ dollarına da sahib çıxıb.

Xatırladaq ki, Teymur Rəcəbov "Champions Chess Tour" seriyası çərçivəsində keçirilən ikinci - "Airthings Masters" turnirinin finalında Ermənistan təmsilçisi Levon Aronyanı məğlub edərək yarışın qalibi olub.

Triatlon üzrə lisenziya yarışları dayandırıldı

Beynəlxalq Triatlon Şurasının iclası keçirilib. Videokonfrans formatında keçirilən tədbirdə koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar mövcud vəziyyət müzakirə olunub. Tokio Yay Olimpiya və Paralimpiya Oyunlarına lisenziya xarakterli yarışlarla bağlı fikir mübadiləsi aparın Şura üzvləri bütün turnirlərin təxirə salınmasına qərar verib. Yarışlar mayın 1-nə qədər dayandırılıb.

Bu addım idmançılar, məşqçilər, tibbi və texnikə komitələrlə müzakirələrdən sonra atılıb. Ötən ilin martında dondurulan Olimpiya reyting cədvəli, həmçinin lisenziya turnirlərinin taleyi ilə bağlı yekun qərar isə martın 18-də veriləcək.

Şuranın yığıncağında 2021-ci ilin təqvimini də müzakirə olunub. Dünya çempionatının da mayın 1-dən sonra keçirilməsinə qərar verilib. Martın 20-də keçirilməli olan dünya kuboku isə ləğv edilib.

Çempionlar Liqasında həyəcan başlayır

Bu gün Avropanın ən nüfuzlu klub turniri olan UEFA Çempionlar Liqasında 1/8 final mərhələsinin ilk oyunlarına start veriləcək. İlk oyun günündə iki qarşılaşma keçiriləcək. Günün ən maraqlı görüşü İspaniyada oynanılacaq. Kataloniya təmsilçisi "Barselona" "Nou Kamp" da PSJ-ni qəbul edəcək. Hər iki komanda oyuna itkilərlə çıxacaq. "Barselona"nın heyətində Ansu Fati, Filipe Koutinyo və Martin Braitvayt zədəlidir. Fransa təmsilçisinin heyətində isə Neymar və Anhel Di Mariyanın matçda iştirak etməyəcəyi gözlənilir. Oyunun baş hakimi Niderland Futbol Federasiyasından Byörn Küypers olacaq. Ona həmyerliləri Sander van Roekel və Ericcin Zeinstra kömək edəcək. Dördüncü hakim funksiyasını Serdar Gözübüyük yerinə yetirəcək.

Günün digər oyununda isə Almaniyanın "Leyp-

tsiq" klubu Macarıstandakı "Puskas Arena" stadionunda İngiltərənin "Liverpul" klubunu qəbul edəcək. Görüşün idarə olunması Sloveniya Futbol Federasiyasından Slavko Vinçičə həvalə olunub. Köməkçi hakimler Tomas Klançnik və Andraz Kovaçič, dördüncü hakim Matey Yug olacaq.

İkinci yarış günündə isə daha iki komanda 1/4 finala çıxmaq üçün mübarizə aparacaq. Gecənin maraqlı görüşü İspaniyada oynanılacaq "Portu" "Draqao" da "Yuventus" u qəbul edəcək. Günün digər matçında isə İspaniya təmsilçisi "Sevilya" "Roman Sañez Psixuan" da Dortmund "Borussiya" sınağa çəkəcək.

Qeyd edək ki, Çempionlar Liqasının 1/8 final mərhələsinin oyunları Bakı vaxtı ilə saat 00:00-da başlayacaq.

"Bavariya" "Barselona"nın rekordunu təkrarladı

Almaniyanın "Bavariya" komandası FIFA-nın təşkil etdiyi klublararası dünya çempionatının qalibi olub. Qədrin Al Rayyan şəhərində oynanılan final qarşılaşmasında UEFA Çempionlar Liqasının sonuncu qalibi "Bavariya" Şimali Amerika Futbol Konfederasiyasının

Bununla da "Bavariya" ikinci dəfə bu turnirin qalibi olub. Komanda 2013-cü ildə finalda Mərakeşin "Raca Kasablanka" klubunu 2:0 hesabı ilə məğlub edib.

Qeyd edək ki, "Bavariya" klubu çempion olmaqda həm də İspaniyanın "Barselona" komandasının rekordunu təkrarlayıb. Hans Diter-Flikin baş məşqçi olduğu komanda bir il ərzində mümkün 6 titulu hamısını qazanıb. Münhen təmsilçisi 2019/2020 mövsümündə Almaniya Bundesliqasının, ölkə kubokunun və Çempionlar Liqasının qalibi olub. "Bavariya" 2020-ci ildə UEFA Super Kubokuna və Almaniya Super Kubokuna da yiyələnib. Son olaraq, bu nəticəni 2009-cu ildə "Barselona" göstərib.

Klublararası dünya çempionatında ən çox qalib gələn komanda Madridin "Real" klubudur. İspaniya təmsilçisi 4 dəfə - 2014-cü, 2016-cı, 2017-ci və 2018-ci illərdə bu turnirin kubokunu başı üzərinə qaldırıb. Bu göstəriciyə görə "Barselona" (2009, 2011, 2015) ikinci sırada qərarlaşıb. Turnirin ötən ilki qalibi isə İngiltərənin "Liverpul" komandası olub.

(CONCACAF) qalibi "Tigres UANL" (Meksika) komandasını minimal hesabla məğlub edib. Oyunda yeganə qolu "Bavariya"nın fransalı müdafiəçisi Benjamen Pavar vurub. O, matçın 59-cu dəqiqəsində fərqləndirən oyunun taleyini həll edib.

Turnirdə üçüncü yer uğrunda oyunda ev sahibi "Əl Əhli" klubu Braziliyanın "Palmeiras" komandasını məğlub edib. Əsas vaxtı 0:0 hesabı ilə başa çatan qarşılaşmada "Əl Əhli" 11 metrlik cərimə zərbələri seriyasında qalib gəlib - 3:2.

Formula 1

Dünyanın ən populyar ikinci idman növü

Keçən il Formula 1 mövsümünün təqviminin qısaldılmasına və 2019-cu illə müqayisədə dörd mərhələ az olmasına baxmayaraq, Formula 1-in digər idman növləri ilə müqayisədə auditoriyası genişləniib.

"Shareable" araşdırma mərkəzinin məlumatına görə, F1 auditoriyasında artım 2020-ci ildə onlayn xidmətlər və sosial şəbəkələrdən fəal istifadənin hesabına olub. Belə ki, hazırda 35 milyon insan dünya çempionatını rəqəmsal platformalardan istifadə edərək izləyir ki, bu da ötən ilkinə nisbətən 36 faiz çoxdur. Bununla da, abunə sayında artım baxımından Formula 1 dünyanın ən populyar ikinci idman növü hesab olunur.

Çempionatda yeni dəyişikliklər olacaq

Formula 1-də yaxın gələcəkdə yeni dəyişikliklər gözlənilir. Növbəti ildən reklam dəyişikliyini çempionatda qüvvələr nisbətini dəyişə bilər. Bu həm yeni komandalara, həm də mühərrik istehsalçılarına, həmçinin pilotların yerdəyişməsinə də səbəb olacaq. Növbəti mövsüm Formula 1-də

Formula 1-də daha bir yeni qurum çıxış edə bilər. Söhbət komandalara mühərrik təmin edən zavoddan gedir. "Honda"nın Formula 1 komandalara üçün mühərrik hazırlamaqdan imtina etməsi "Audi"nin onun yerini tutmasına səbəb ola bilər.

Yaponiya konserni "Red Bull"u mühərrik təmin edir. Mövsümün sonunda

yeni komanda debüt edə bilər. Nüfuzlu avtoportallarının məlumatına görə, "Monaco Increase Management" şirkətinin yaradıcısı olan biznesmen Salvadore Qandolfo belə bir planla çıxış edib. Formula 2-də çıxış edən "Kampos" komandasının resursları əsasında yaradılacaq komanda "Monako Reysinq" adını daşıyacaq. Mətbuat açıqlama verən Qandolfo belə bir fikrə Formula 1-in rəhbəri Stefano Domenikalinin bu yaxınlarda açıqlamasından sonra düşdüyünü söyləyib. S.Domenikali yaxın gələcəkdə çempionatda debüt etmək istəyən komandalardan əlavə üzvlük haqqı almaq istəmədiklərini söyləyib.

isə "Honda" "Kral avtoyarışları"ndan gedəcəyini açıqlayıb. Elə Maks Ferstappen də mövsümün sonunda "Red Bull"dan ayrılacağı müzakirə olunur. "Mercedes" mövsümün sonunadək müqavilə imzaladığı pilotu Lüs Hamiltonla növbəti mövsüm əməkdaşlığı davam etdirməkdə o qədər də həvəsli deyil. Elə mətbuatçı açıqlamasında "Mercedes" in rəhbəri Toto Volf da britaniyalı pilotun komandanadan gedəcəyini istisna etməyib. L.Hamiltonun gedişindən sonra isə Maks Ferstappenin "Mercedes"ə keçəcəyi haqda söhbətlər dolayır.

Qran-Prinin tarixi təsdiqlənib

Beynəlxalq Avtomobil Federasiyası (FIA) Formula 1 Portuqaliya Qran-Prisinin tarixini təsdiqləyib. Yarışın mayın 2-də keçiriləcəyi qərara alınıb. Belə ki, FIA-nın Formula 1 komissiyasının iclasından sonra verdiyi açıqlamada qeyd edilən tarixdə yürüşün Portuqaliyanın Portimao avtodromunda baş tutacağı bildirilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Qran-Prisi iyunun 4-6-da təşkil olunacaq.

Qəza törədən pilot təcili əməliyyat olundu

Formula 1-in iqtisadi çempionu, İspaniyalı pilot Fernando Alonso velosiped sürərək avtomobil vurub. Bu barədə "La Gazzetta dello Sport" xəbər verib. Bildirilir ki, hadisə İsveçrənin Luqano şəhəri yaxınlığında velosiped təlimi zamanı baş verib. 39 yaşlı pilot çoxsaylı sınıq şübhəsi ilə xəstəxanaya aparılıb. 2016-cı ildə Azərbaycanda keçirilən Formula 1 üzrə Avropa Qran-Prisinin səfiri olmuş F.Alonso qəza noticosində aldığı zədə səbəbindən təcili əməliyyat olunub. F.Alonso Formula 1-də 17 mövsüm ərzində "Minardi", "Renault", "McLaren" və "Ferrari" komandalının heyətində mübarizə aparıb, 2005-ci və 2006-cı illərdə dünya çempionu titulu qazanıb.

Unudulmayan əfsanələr

Ötən il idman dünyasını tərk edən ulduzlar

2020-ci il dünya üçün düşərli olmadı, desək, yaqın ki, yanılmaz. Belə ki, ilin əvvəlindən dünya müxtəlif təbii fəlakətlər və virusla üz-üzə gəldi. Sürətlə yayılan COVID-19 virusu müxtəlif sahələrlə yanaşı, idman sahəsinə də zərbə vurdu. Bütün dünyanı cənginə alan koronavirus pandemiyası kiçikmiqyaslı yarışlardan tutmuş, planetin ən mötəbər idman hadisəsi olan Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarının belə təxirə salınmasına səbəb oldu. Lakin ən acınacaqlısı odur ki, 2020-ci il idman dünyasında tayı-bərabəri olmayan idmançılarımızdan apardı. "Olimpiya dünyası" qəzeti budəfəki sayında ötən il dünyasını dəyişən unudulmaz idmançıların bir qismini oxucularımızla birgə yad edir.

"Qara Mamba"

2020-ci ilə qədəm qoyar-qoymaz idman dünyasını sarsıdan hadisə baş verdi. Dünya basketbol tarixinin ən məşhur simalarından biri olan Kobi Brayant yanvarın 26-da helikopter qəzası nəticəsində həlak oldu. Qəza zamanı helikopterdə "Los Angeles Lakers" klubunun keçmiş basketbolçusu ilə birgə onun 13 yaşlı qızı Cianna və daha yeddi nəfər dünyasını dəyişdi.

Milli Basketbol Assosiasiyasında (NBA) çıxış etdiyi 20 mövsümdə K.Brayant "Los Angeles Lakers" klubunun şərəfini qoruyaraq, beş dəfə çempion titulu qazanıb.

Müdafəçi 18 dəfə NBA-nın bütün ulduzlar oyununda iştirak edib. ABŞ millisinin tərkibində isə o, iki dəfə Olimpiya Oyunlarının qalibi olub. Kobi Brayant idman karyerasını 2016-cı ildə bitirib.

Basketbolçu 2018-ci ildə isə "Əziz basketbol" adlı qısametrajlı cizgi filminə görə "Oskar" mükafatı qazanıb.

"Qara Mamba" ləqəbli idmançı 2020-ci ildə NBA-nın şöhrət zalına daxil edilib. Dördüncü NBA çempionu Kobi Brayant ölümündən sonra "Emmi" mükafatına layiq görüldü.

"Tanrının əli"

Noyabrın 25-i bütün dünya idmansevərləri üçün əsl faciə oldu desək, bəlkə də, yanılmaz. Belə ki, məhz həmin gün 1986-cı ilin dünya çempionu, XX əsrin ən yaxşı futbolçusu Dieqo Armando Maradonanın x r o n i k i

ürək çatışmazlığından vəfat etdiyi xəbəri yayıldı. O, 1986-cı ildə Meksikada keçirilən dünya çempionatının qalibi, 1990-cı ildə isə İtaliyada təşkil olunan dünya çempionatının gümüş mükafatçısı idi. Həmçinin D.Maradona 1989-cu il Amerika Kubokunun bürünc mükafatçısı və 1979-cu ildə gənclər arasında keçirilən dünya çempionatının qalibi olub.

"Tanrının əli" ifadəsi D.Maradonaya İngiltərə millisi ilə keçirilən oyunda onun əli ilə vurduğu qoldan sonra verilib. Minlərlə azarkeşin gözü önündə baş verən səhvi hakim qol olaraq qeydə alıb. Bununla da, Argentina çempion adını qazanıb.

"Qızıl oğlan" ləqəbli futbolçu bu addımına bəraət qazandıraraq, bu əlin onun deyil "tanrının əli" olduğunu deyirdi. Bu hadisədən sonra "tanrının əli" ifadəsi deyiləndə, hər kəsin gözü önündə Dieqo Maradona canlanır.

"Çempionların atası"

Ötən il iyulun 3-də sərbəst gülüş üzrə tanınmış rusiyalı idmançı, məşqçi, SSR idman ustası Abdulmanap Nurmöhəmmədov 58 yaşında vəfat etdi. A. Nurmöhəmmədov Rusiyanın Əməkdar məşqçisi, döyüş sambosu üzrə Dağıstan millisinin baş məşqçisi olub. O, cüdo və sambo üzrə Ukrayna çempionu idi.

2019-cu ilin sentyabr ayında Abdulmanap Nurmöhəmmədov döyüş sambosu üzrə ən çox çempion yetişdirdiyinə görə, Rusiyanın Rekordlar Kitabına daxil edilib. Məşqçilik fəaliyyəti dövründə o, yüngül çəki dərəcəsinə UFC çempionu olan oğlu Həbib Nurmöhəmmədov da daxil olmaqla, döyüş sambosu üzrə 18 dünya çempionu yetişdirib.

"Bəxtsiz yarışçı"

İdman aləmi ötən il həm də sürətsevərlər üçün də itki ilə yadda qaldı. Belə ki, Formula 1-in ən sürətli əfsanəvi pilotlarından biri

olan britaniyalı idmançı Ser Stirling Moss dünyasını dəyişdi. Veteran pilot aprelin 12-də uzun müddətli xəstəlikdən sonra 90 yaşında vəfat etdi. Həyat yoldaşı Süzi onun ölümünü "o, sadəcə yoruldu, gözəl gözlərini bağladı və hər şey bitdi" deyə təsvir etdi.

Ser Stirling Moss Formula 1-də 1951-1961-ci illərdə çıxış edib. O, Targa Florio-nun qalibi (1955) və "Le Mananın 24 saati" turnirinin mükafatçısıdır. Formula 1 yarışları çərçivəsində tarixin ən bəxti gətirməyən yarışçısı hesab olunur. Belə ki, yarışlarda dəfələrlə mübarizə aparsa da, dünya birincisi olmaq ona qismət olmadı. Dörd dəfə dünya ikincisi olan əfsanəvi yarışçı həmçinin üç dəfə mövsümü ümumi hesabda üçüncü yerdə başa vurub. Ser Stirling Moss Formula 1 dünya çempionatı mərhələləri çərçivəsində "Mercedes", "Maserati", "Vanwall",

"Cooper" və "Lotus" avtomobilləri ilə 16 dəfə qələbə qazanıb. Formula 1-in qeyri-rəsmi Qran-pri yarışlarında isə 19 dəfə birinci olub.

2000-ci ildə veteran pilot "cəngəvər" titulu layiq görüldü.

"Pablito"

İtaliya millisinin 64 yaşlı keçmiş futbolçusu Paolo Rossi dekabrın 9-da xərçəng

xəstəliyindən dünyasını dəyişdi. 1982-ci ildə İtaliya və İspaniya komandaları arasında keçirilən dünya çempionatı zamanı P.Rossi-yə sanki "schirli dəyənək" toxunaraq, onu əsl ulduza çevirdi. 4 oyundan heç birində qol vurmayan Paolo həmin gecə etdiyi het-triki sayəsində İtaliya millisinə 3:2 hesabı ilə qalib gəldi. Sonra daha 3 qol vuran futbolçu turnirin bombardiri adını qazandı. Məlumatla görə, qələbəni qeyd etmək üçün İtaliya sakinləri küçələrə axışmışdı.

Maraqlıdır ki, məşhur futbolçu "Peruca" komandasının şərəfini qoruyan zaman iki illik diskvalifikasiya alaraq, həbs edilmişdi. Buna səbəb isə futbolçunun fırıldaqçılıq, daha doğrusu, "Peruca" və "Avellino" oyununda iki qol vurmaq qarşılığında heç-heçə oynamağa hazır olması idi. Xoşbəxtlikdən turnirdən iki ay əvvəl P.Rossinin cəzası bitmişdi və o, öz "ulduz saati"na yetişdi. Elə həmin il əfsanəvi futbolçu "qızıl top" mükafatına layiq görüldü.

Bildirək ki, Paolo Rossi idman karyerasında iştirak etdiyi 340 oyunda 134 qol vurub.

"Dolab"

Senegal yığmasının və İngiltərənin "Fulhem" klubunun keçmiş yarımmüdafəçisi Papa Buba Diop noyabrın 29-da uzunmüddətli xəstəlikdən sonra vəfat etdi.

42 yaşlı futbolçuya əsl şöhrəti 2002-ci ildə keçirilən dünya çempionatında Fransa millisinin qapısından keçirdiyi qol gətirib. "Dolab" ləqəbli Papa Buba Diopun vurduğu qol nəticəsində Senegal millisinə Fransaya 1:0 hesabı ilə qalib gəlib. Məhz bundan sonra Fransa turnirdə mübarizəni dayandırdı,

Senegal millisini isə dünya çempionatının 1/4 mərhələsinə yüksəltdi.

Qeyd edək ki, Senegal millisinin tərkibində Papa Buba Diop 63 oyun keçirib və 11 qol vurub.

**Hazırladı:
Türkcay Niftəliyeva**

"Neftçi" 8 nəfərlə "Qarabağ"a qalib gələrək liderliyə yüksəldi

Futbol üzrə Azərbaycan Premyer Liqasında XV turun oyunları keçirilib. Turun açılış matçında "Sumqayıt" və "Səbail" klubları üz-üzə gəliblər. "Kapital Bank Arena"-da keçirilmiş görüş meydan sahiblərinin böyük hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb - 3:0. İlk topu 26-cı dəqiqədə Murad Xaçayev vurub. Bundan 7 dəqiqə sonra Tellur Mütəllibov baxımlı qola imza atıb. Görüşün 55-ci dəqiqəsində Peyman Keşavarzi qırmızı vərəqə alaraq qonaq komandanı azlıqda qoyub. Oyunda son nöqtəni isə 83-cü dəqiqədə penaltidən Əli Qurbani qoyub.

"Səbail" oyunu 9 nəfərlə başa vurub. Görüşün 90-cı dəqiqəsində Kamran Ağayev kobud oyuna görə qırmızı vərəqə alıb. Bu vaxt qonaqlar hər 3 oyunçu dəyişikliyindən istifadə etdiyi üçün qarşıya müdafəçi Adil Nağıyev keçib.

Bu qələbə sayəsində "Sumqayıt" xallarının sayını 22-yə çatdırsa da, 4-cü pillədə qalıb. "Səbail" isə 13 xalla 7-cidir.

XV turun mərkəzi qarşılaşması "Qarabağ" və "Neftçi" komandaları arasında oynanıb. Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionunda keçirilən görüş qonaqların qələbəsi ilə yekunlaşıb - 1:2.

Görüş "Neftçi" komandası üçün yaxşı başlamayıb. 22-ci dəqiqədə "ağ-qaralar"ın sağ cinah müdafiəçisi Ömər Buludov rəqib komandanın kapitanı Maksim Medvedevə qarşı kobud oynayaraq meydana qovulub. Amma flaqman azlıqda qalmasına baxmayaraq, 6 dəqiqə sonra Namik Ələskərovun qolu ilə hesabı açılıb. İlk hissə bu hesabla başa çatıb. İkinci hissəyə fəal başlayan "Qarabağ" 58-ci dəqiqədə tarazlığı bərpa edib. Cərimə meydançasındakı qarışıqlıqdan istifadə edən Mahir Əmrəli fərqlənib.

Matçın 72-ci dəqiqəsində "Qarabağ"ın cərimə meydançasında "köhlən atlar"ın müdafiəçisi Kevin Medina ilə qonaq komandanın yarımmüdafəçisi Mamadu Kane arasında dava düşüb. Rəqibini vuran Medina birbaşa qırmızı vərəqə ilə meydana qovulub. Ardınca isə Kane ikinci sarı vərəqəni görürək, komandasını azlıqda qoyub. 75-ci dəqiqədə təyin olunmuş penaltini dəqiq yerinə yetirən Namik Ələskərov komandasına vacib qələbə qazandıraraq. Matçın əsas vaxtına əlavə olunmuş 3-cü dəqiqədə "Neftçi" 8 nəfərlə qalib. Voislav Stankoviç ikinci sarı vərəqəni görürək meydana tərk edib.

Bu qələbə sayəsində "Neftçi" xalını 30-a çatdıraraq turnir cədvəlində liderliyə yüksəlib. "Qarabağ" isə 29 xalla ikinci yerdə qərarlaşıb.

Turun ikinci oyun günündə "Qəbələ" klubu "Keşlə" komandasını qəbul edib. Qarşılaşma meydan sahiblərinin 2:0 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb. Əyalət təmsilçisinin qollarını 50-ci dəqiqədə Merab Gıqauri, 70-ci dəqiqədə isə Rafael Utriq vurub. Bu qələbə sayəsində 18-ci xalını qazanan "Qəbələ" 5-ci pillədəki mövqeyini qoruyub. "Keşlə" isə 13 xalla sonuncu pillədə yer alıb.

Turun son oyununda "Zirə" komandası "Sabah"-ı qəbul edib. Qarşılaşma 2:2 hesabı ilə başa çatıb. "Sabah"ın heyətində Kevin Kubemba 9-cu dəqiqədə hesabı açılıb. 79-cu dəqiqədə Davit Volkov bərabərlik qolunu vurub. Kubemba 82-ci dəqiqədə özünün və komandasının ikinci qoluna imza atıb. 90+3-cü dəqiqədə isə Klezio Bauk növbəti dəfə tarazlığı bərpa edib. Bu nəticədən sonra "Sabah" 14-cü xalını qazanaraq 6-cı pilləyə yüksəlib. "Zirə" isə 24 xalla 3-cü sıradadır.

F U T B O L

İspaniya

Madrid "Real"ı heyətinə "Sevilya"nın müdafiəçisi Dieqo Karlosu cəlb etməyə çalışır. Paytaxt klubu onu kapitan Serxio Ramosun əvəzləyicisi kimi görür.

Qeyd edək ki, 27 yaşlı futbolçu bu mövsüm "Sevilya"nın heyətində 29 oyuna çıxıb.

* * *

"Atletiko" "Ayntraxt"ın hücumçusu Andre Silvanın transferində maraqlıdır. Bundesliqa təmsilçisi də həmin futbolçunu satmağa hazırdır. Lakin frankfurlular bu razılışmadan ən azı 30 milyon avro əldə etmək istəyir.

Qeyd edək ki, Silva İngiltərə təmsilçisi "Vulverhempton"un da maraq dairəsindədir.

İngiltərə

"Liverpool" "Derbi Kaunti"nin hücumçusu Kayde Qordonu transfer edib. 16 yaşlı oyunçu ilə müqavilə imzalanıb. Mersisayd təmsilçisi ingiltərəli oyunçu üçün təxminən 3 milyon funt ödəyib. Qordon bu vaxta qədər "Derbi Kaunti"nin əsas komandasında 1 matçda oynamayıb.

"Liverpool" "Sportinq"də çıxış edən Pedro Qonsalveslə maraqlanır. Klub 22 yaşlı oyunçunun hücum xəttini gücləndirəcəyini düşünür. İngiltərə təmsilçisi artıq qarşı tərəflə bu keçid üçün qeyri-rəsmi danışıqlara başlayıb.

Qeyd edək ki, Qonsalves bu mövsüm Portuqaliya çempionatında 15 matçda 14 qol vurub və 2 qolun ötürməsinə verib.

* * *

"Mançester Siti" rəhbərliyi Con Stounsı heyətdə saxlamağa qərar verib. Premyer Liqa təmsilçisi Stounsla müqaviləni uzadacaq. "Şəhərlilər" müqaviləsi 2022-ci ilin yayında başa çatacaq arxa xətt oyunçusunu daha uzun müddət sıralarında saxlamaq niyyətindədir.

Qeyd edək ki, Stouns cari mövsüm 20 oyunda 3 qol vurub.

Braziliyanın "Fluminense" klubunun hücumçusu Kayka karyerasını İngiltərədə davam etdirəcək. "Mançester Siti" 17 yaşlı forvardın transferini rəsmiləşdirməyə hazırlaşır. Klublar arasında danışıqlar artıq müsbət yekunlaşıb. Razılığa əsasən, "şəhərlilər" bu keçid müqabilində

qarşı tərəfə 10 milyon avro ödəyəcək. Həmçinin futbolçunun performansına görə, Braziliya klubu daha 7 milyon avro bonus əldə edə bilər. Hazırda sənədləşmə işlərinin tamamlanması prosesi gedir. Ancaq Kayka 2022-ci ildə "Mançester Siti"nin gənclər komandasına qoşulacaq.

* * *

İngiltərənin "Çelsi" kubu yarımmüdafiəçisi Ross Barklini satmaq qərarına gəlib. "Aston Villa"da icarə əsasında çıxış edən 28 yaşlı orta sahə oyunçusunun qiyməti də artıq müəyyənləşib. "Zadoganlar" İngiltərə millisinin üzvünün transferindən 45 milyon avro qolur əldə etməyi planlaşdırır. "Aston Villa" da qısa müddətdə komandanın liderinə çevrilən futbolçunun transferində maraqlıdır. Mövsümün sonunda klublar arasında maliyyə şərtləri müzakirə olunacaq.

Qeyd edək ki, Ross Barkli bu mövsüm Premyer Liqada keçirdiyi 14 oyunda 3 qol vurub, 1 məhsuldar ötürmə verib.

İngiltərənin "Çelsi" klubu Kristian Erikseni Londona gətirmək istəyir. Paytaxt təmsilçisi yarımmüdafiəçinin keçidi üçün onun forma geyindiyi İtaliya "İnter"i ilə danışıqlara başlayıb.

Premyer Liqa klubu Eriksenin əvəzinə Jorjinyonu təklif edib. Bir müddət əvvəl İtaliya vətəndaşı olan braziliyalının xidmətində maraq göstərən "İnter" Eriksenlə vidalaşmaq arzusundadır.

Qeyd edək ki, transfer pəncərəsinin əvvəlində Kristianın "Tottenhem"ə qayıdışı gözlənilirdi.

* * *

İngiltərənin "Lids" klubu "Liverpool"a keçəcək Rafinyaya əvəzləyici tapıb. Premyer Liqa təmsilçisi braziliyalının yerinə onun həmyerlisini gətirmək niyyətindədir. "Lids" klubu Almaniya "Bavariya"sında çıxış edən Duqlas Kostanı transfer etməyi planlaşdırır. 30 yaşlı yarımmüdafiəçi hazırda Münhen klubunda icarə əsasında çıxış edir. O, 2022-ci ildə müqavilə ilə "Yuventus"a məxsusdur.

Qeyd edək ki, Kosta cari mövsümdə 21 oyun keçirib və 1 qol vurub.

* * *

Antoni Marsiyal mövsümün sonunda "Mançester Yunayted"i tərk edə bilər. İngiltərə klubu aparıcı futbolçusunu satmağı planlaşdırır.

Fransa millisinin üzvünün klubla müqavilə müddəti 2024-cü ilin yayına qədərdir. Lakin Premyer Liqa təmsilçisi 26 yaşlı hücumçunun satışından əldə olunacaq gəlirlə yeni transferə bədəcə ayırmaq niyyətindədir. Marsiyalın hazırda transfer qiyməti 55 milyon avroya bərabər göstərilir.

Qeyd edək ki, cari mövsüm bütün turnirlərdə 28 oyun keçirən Marsiyal 7 qol vurub, 8 məhsuldar ötürmə verib.

* * *

İtaliyanın "Sampdoriya" klubunun futbolçusu Mikkel Damsorq Premyer Liqa təmsilçilərinin maraq dairəsinə düşüb.

Avropadan transfer xəbərləri

Mikkel eyni vaxtda dörd klubun transfer siyasətində yer alıb. 20 yaşlı danimarkalı vingerinə əsas iddiaçı "Tottenhem"dir. Lakin "Lids", "Vest Hem" və "Sauthampton" da futbolçu üçün mübarizə aparmaq əzmindədir.

Qeyd edək ki, danimarkalının transfer qiyməti 8 milyon avro ilə dəyərləndirilir.

İtaliya

İtaliyanın "Milan" klubu Markos Senesini transfer etmək niyyətindədir. A seriyası təmsilçisi Niderlandın "Feyenoord" klubunun müdafiəçisi ilə maraqlanan ikinci Avropa nəhəngidir. Milanlılar futbolçunu ələ keçirmək üçün İspaniya "Real"ı ilə mübarizə aparır. "Rossonyeri" 23 yaşlı argentinalı üçün 25 milyon avro ödəməyə hazırdır. Qeyd edək ki, Senesi cari mövsüm 26 oyunda 2 qol vurub.

İtaliyanın "Milan" klubu hücumçusu Zlatan İbrahimoviçlə müqavilənin uzadılması barədə danışıqlara başlayacaq. Tərəflər daha bir mövsümlük anlaşmağı planlaşdırır. 39 yaşlı isveçli Milanın cəniadlı təmsilçisində qalmağın öleyhinə deyil. O, komandasını Çempionlar Liqasına qaytarmaq və qitənin ən nüfuzlu klub turnirində oynamaq niyyətindədir. Yeni müqavilədə Zlatanın maaşının azalacağı ehtimal edilir. Hazırda ildə 7 milyon avro qazanan forvard güzəştə getməli olacaq. Qeyd edək ki, İbrahimoviç cari mövsümün 17 matçında 16 qol vurub.

"Milan" icarə əsasında komandanın formasını geyinən Dioqo Dalotla bağlı qərarını verib. İtaliya klubu müqavilə ilə "Mançester Yunayted"ə məxsus olan sağ cinah müdafiəçisini bədbəlik transfer etmək niyyətindədir. Tərəflər arasındakı razılığa əsasən, "rossonyerlər" portuqaliyalı oyunçunu yayda 19 milyon funt-stərlinqə ala bilər. Lakin A seriyası təmsilçisi məbləğə endirim üçün ingilislərlə danışıq aparır.

Qeyd edək ki, Dioqo Dalot həmçinin İspaniya klubu "Barselona"nın maraq dairəsindədir.

* * *

Turin klubunu tərk edəcək Ronaldo İngiltərəyə dönmə bilər. "Yuventus" maaşının azaldılmasına razı olmayan portuqaliyalı ulduzla yollarını

ildə 94 milyon avroya Madrid "Real"ına transfer olunub.

Poqba isə 2012-ci ildə "Mançester Yunayted"dən "Yuventus"a pulsuz keçib. 2016-cı ildə isə 105 milyon avro qarşılığında İngiltərə klubuna qayıdıb.

* * *

"Yuventus" heyətini yeni futbolçu ilə gücləndirmək istəyir. Turin təmsilçisi "Roma"dən Nikolo Zaniolonu transfer etmək niyyətindədir. "Qoca sinyora" yaxında 21 yaşlı yarımmüdafiəçi üçün müqavilə təklif etməyi planlaşdırır.

Qeyd edək ki, Zaniolonun 2024-cü ilədək "Roma" ilə müqaviləsi var.

Almaniya

"Bavariya" "Leypsiq"ın müdafiəçisi Dayot Upamekanonun transferini həll edib.

23 yaşlı mərkəz müdafiəçisinin qiyməti barədə məlumat verilməmişə də, onun münhənlilərlə 5 illik müqavilə imzaladığı açıqlanıb. Fransa millisinin üzvü iyulun 1-dən etibarən "Bavariya"nın futbolçusu olacaq.

* * *

"Latsio"nun qapıçısı Tomas Strakoşa karyerasını Almaniya Bundesliqada davam etdirə bilər.

25 yaşlı qapıçı Dortmund "Borussiya"sının maraq dairəsindədir. Albaniyalı futbolçunun özü də Bundesliqa klubuna keçməyə razıdır. Əgər tərəflər arasında razılıq əldə olunsa, Strakoşa mövsümlərarası fasilədə klubunu dəyişəcək. Qeyd edək ki, albaniyalının "Borussiya"nın maraq dairəsinə düşməsinə "Ayaks"ın qapıçısı Andre Onananın ağır cəzalanması səbəb olub. Dortmundluların transfer etmək istədiyi kame-runlu qapıçı dopinqə görə diskvalifikasiya edildiyindən Bundesliqa klubunun diqqəti Strakoşaya yönəlib.

Fransa

Mövsümün sonunda Kilian Mbappeni itirmək təhlükəsi ilə üzlaşan PSJ hücum xəttini "İnter"nin forvardı Romelu Lukaku ilə güclənmək istəyir.

Baş məşqçi Mauritsio Poçettino hücumların cinahlarında Neymar və "Barselona"dən alınması planlaşdırılan Lionel Messi, Lukaku ilə "trio"nu təməmləməyi düşünür.

Qeyd edək ki, Lukaku həmçinin "Mançester Siti"nin maraq dairəsindədir.

Türkiyə

"Qalatasaray" Meksika "Leon"undan Yayro Morenonu transfer etməyi planlaşdırır. 25 yaşlı müdafiəçinin hazırkı klubu ilə müqaviləni uzatmaq istəməyən komandanı tərk etmək niyyətində olduğu bildirilib. Kolumbiyalı oyunçu Avropada çıxış etmək istəyir.

Qeyd edək ki, Moreno bu mövsüm 13 matç keçirib.

İdman aləmində baş verən hadisələr o qədər zəngindir ki, onları bir kitaba yerləşdirmək qeyri-mümkündür. Gün əzində bütün dünyada keçirilən yarışların hər birində yaddaqalan məqamlar olur. Bu məqsədlə keçmiş nəzər salmaq yerinə düşər. Oxucularına maraqlı yazılar təqdim edən "Olimpiya dünyası" bu dəfə dünya idmanında qeydə alınan, lakin çoxlarının bilmədiyini hadisələri və faktları bir araya toplayıb. Həmin faktlar bu günə kimi də, öz əhəmiyyətini qoruyub saxlayır. Hesab edirik ki, oxucularımıza təqdim etdiyimiz bu faktlar idman haqqında bilgilərini bir qədər də artıracaq.

18 saata qazanan məhsuldar qələbə

Biz həyətə futbol oynayarkən hər zaman nə vaxta, nə də hesaba diqqət yetirməmişik. Lakin rəsmi futbol qarşılaşmalarında isə vaxt 90 dəqiqədən bir qədər çox çəkir.

Amma dünyada bir futbol matçı keçirilib ki, həmin görüşdə vaxta nəzər salsaq, heyrtlənənmək mümkün deyil. Belə ki, həmin görüş aprelin 11-də başlayıb, bir gün sonra sonra final fiti çalınıb. Böyük Britaniyada "Lids Bedcers" və Bristol akademiyasının komandası arasında keçirilən görüşdə

olsun. Triatlonda bir idmançı orta hesabla 3,86 km üzümü, 180,2 km velosiped sürməli, 42,195 km qaçmalıdır. Bu adi və asan məsələ deyil. Peşəkar yarışlar zamanı komanda şəkildə iştirak edən idmançıların oksəriyyəti finişə gəlib, çıxıb bilmir. Hətta elə olur ki, idmançı bu və ya digər səbəbdən həyatla vidalaşır. Bəs o, hansı səbəbdir? Belə ki, 2008-ci ildə ABŞ-da keçirilən yarış barəsində məlumat vermək yerinə düşür. Nyu-York, Florida, Ayova və Oreqon şəhərlərində keçirilən yarışlar gərgin və maraqlı keçsə də, qəflətən dayandırılmışdı. Səbəb triatlonçulardan bir neçəsini

İdmanda baş verən qeyri-adi hadisələr və qeydə alınan faktlar

(əvvəli ötən saylarımızda)

Buz üstündə itirilən gülüş atributu

Diş canlılarda ərzağın ilkin mexaniki emalı üçün orqanizmin bir hissəsidir. İnsanda həmçinin aydın danışmaq vasitələrindən biri və gülüş atributu kimi də istifadə edilir. İdmanda baş verən hadisələr zamanı tez-tez idmançılar dişlərdən məhrum olurlar. Maraqlıdır ki, belə hadisələr ən çox hokkeydə baş verir. Qoruyucu dabilqələrin olmasına baxmayaraq, əksər hokkeyçilər bu halda tez-tez rastlaşırlar. Aparılan araşdırmalara görə, peşəkar hokkeyçilərin təxminən 68 faizinin diş protez və yaxud implantdır (sonradan damağa öklənmiş diş - A.Ə). Buradan da görünür ki, idman təkə səhləmlə bəxş etmir, həttdən də sağlamlığın qəniminə çevrilir.

Meydanın ən sürətli və dəf olunmuş qol

İngiltərəli qapıçı Co Hart (Çarlz Josef Con Hart) rəqibləri arasında ən sürətli və cəld futbolçu sayılır. Bu titula o, "Mançester Siti"- "Mançester Yunayted" görüşündən (30 dekabr, 2008-ci il. İngiltərə Premyer Liqası) sonra yiyələnib. Matçda "şəhərlilər" hesabda geri olmalarına baxmayaraq, futbolçular oyunu quru hesabla uduzmaq istəməyiblər. Bunun üçün komanda qapıçı da daxil olmaqla irəli atılıblar. Əks hücum cəhdi komanda üçün təhlükəli olub. Co Hart son dəqiqələrdə komandasını daha bir qoldan xilas edib. Həmin hadisə necə baş verib? Nəzərə alaq ki, meydanın uzunluğu 106 metrdir. Qapıçı meydanın ikinci hissəsindən mübarizəyə qoşulub. Həmin mövqedən qapıya qədər məsafə 86 metrdir. Rəqibin əks hücumunu dəf etmək üçün Co Hart həmin məsafəni 11 saniyəyə qət edib. Nəzərə alsaq ki, 100 metr üçün qapıçıya 12,8 saniyə bəs edir, bu o qədər də yüksək nəticə sayılır. Lakin Co Hartın həmin məsafədən öz mövqeyinə qayıdıb, topu qapıdan çıxarması ingiltərəlinin ən sürətli qapıçı olması üçün kifayət edir.

Hansı idman növünün nə qədər azarkeşi var?

İdman yarışlarının tarixi eramızdan əvvələ gedib, çıxır. Bizim eramıza qədər öz populyarlığını qoruyub saxlayan idman növləri indi say baxımından daha çox azarkeş kütləsi toplayıb. Hər il planetin yarısından çox sakini müxtəlif yarışları izləyir. Populyarlığına görə, ilk onluğu müəyyənləşdirərkən, mütəxəssislər futbolu hər zaman ilk pillədə qeyd edirlər. Sonrakı yerlərdə isə digər idman növləri xırda yerdəyişmələrə məruz qalırlar. Həmin siyahını oxucularımıza təqdim edirik.

Ən çox azarkeşi olan idman növləri:

1. Futbol - 4 milyard
2. Basketbol - 1,2 milyard
3. Böyük tennis - 1 milyard
4. Atletika - 900 milyon
5. Xizək idmanı - 750 milyon
6. Fiqurlu konkisürmə - 700 milyon
7. Formula 1 - 600 milyon
8. Boks - 550 milyon
9. Hokkey - 500 milyon
10. Voleybol - 300 milyon

Gərginliyə tab gətirməyən ürək döyüntüsü

Təəssüf ki, idman tarixində meşq və yarış zamanı həyatla vidalaşan idmançıların sayı ildən-ildə artır. Bu xoşagəlməz hadisə ayrı-ayrı idman növlərində qeydə alınır. Lakin idman növləri arasında eləsi var ki, orada can itkisi daha çoxdur. Şimali Karolina Universitetində aparılan araşdırmalara görə, idmanda ən çox ölüm hadisəsi ABŞ-da baş verir. Universitetin alimləri belə bir qərara gəliblər ki, okeanın o tayında ən təhlükəli idman növü Amerika futboludur. Bildirilir ki, bu növdə idmançıların oksəriyyəti fiziki gərginliyə tab gətirə bilmir. Əsasən onlar ürək çatışmazlığından həyatla vidalaşır. Növbəti təhlükə isə mübarizə zamanı oyunçuların bir-birilə

toqquşmasından sonra baş verən fəsadlardan irəli gəlir. Bununla bağlı ölkədə əlaqədar qurumlar yeni layihələr üzərində işləyirlər.

Baş endirilən zərbənin sonrakı fəsadı

Bir müddət əvvəl Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK) ən təhlükəli idman növlərinin siyahısını ictimaiyyətə açıqlamışdı. Sizcə, həmin siyahıda birinci pillədə hansı idman növü qərarlaşıb? Təbii ki, boks. Doğrudan da, boks o qədər təhlükəli idman növüdür ki, onunla məşğul olanların oksəriyyəti sağlamlığını qısa müddətdə qurban vermiş olur. Məlumdur ki, il ərzində bir boksçu cəmi iki-üç yarışda iştirak edə bilər. Necə ki, marafon yarışlarında çıxış edən atlet bir yarışdan sonra uzun müddət özünə gələ bilmir. Boksda baş nahiyəsinə vurulan zərbələr elə olur ki, hiss olunmur. Lakin bir-iki aydan sonra zərbənin fəsadı üzə çıxır. Burada kiminsə bəxti gətirir, kiminsə sağlamlığı təhlükə altına düşür. Boks tarixinə nəzər salsaq görərik ki, bu idman növündə çıxış edən əksər ulduz simalar

cyni vaxtda meduzaların dişləməsi olmuşdu. Hətta Nyu-York mərhələsində 32 yaşlı Esteban Neyva həyatla vidalaşmışdı. Meduza argentinalı idmançını dişlədikdən sonra, o dərindəki hərəkətsiz qalıb, boğulmuşdu. Necə düşünürsünüz, bunu bədbəxt hadisə kimi qələmə vermək, yoxsa triatlonun təhlükəli idman növü olması ilə əlaqələndirmək olar?

Topla saralan yaşıl örtük

Dünya futboluna böyük töhvələr verən almanlar təkə yarışlardakı uğurları ilə diqqət mərkəzinə düşür. Onların futbolla bağlı keçirdiyi aksiyalar indiyə qədər dünyanın xəbər məntəqlərini əsasını təşkil edir. Bildiyiniz kimi, 2006-cı ildə Almaniyada futbol üzrə 18-ci dünya çempionatına ev sahibliyi etmişdi. DÇ-ni təbliğ etmək üçün 2005-ci ildə bundesliqanın sponsorları maraqlı bir layihə həyata keçirmişdilər. Almanlar qərara almışdılar ki, yoxlayıb, görsünlər bir stadionun ot örtüyünü necə topla bağlamaq

ömrünün qalan hissəsini ciddi xəstəliklə yaşayıb, yaxud elə rinqdə aldığı zərbədən sonra xəstəxanada həyatla vidalaşmış. Məhəmməd Əlinin, Entoni Consun, Andraq Nadinin həyatı haqqında məlumatı olanlar bunu daha yaxşı bilir.

Ən çətin idman növü və meduzanın dişləri

İdman yarışlarını yaxından izləyən tamaşaçılar yaxşı bilirlər ki, triatlon ən çətin idman növlərindən biri sayılır. Bu idman növü ilə məşğul olanların orqanizmi o qədər güclü və dözümlü olmalıdır ki, sonda finişə çatmaq mümkün

olur. İl yarım hazırlıqdan sonra nəhayət ki, bu layihə uğurla həyata keçmişdi. Mühəndislik şöhrətində yerləşən "Borussia Park"ın ot örtüyü 142 min sarı rəngli topla "saralmışdı". Bunun üçün almanlara 27 konteyner, 3 konteynerdaşıyıcı, ümumi çəkisi 86 ton olan 10 min karton, vertolyot, 10 avtobus, 2 qoşqu, yüzlərlə insan əməyi, xeyli vaxt və böyük pullar gərək olmuşdu. Bununla almanlar nəinki bütün dünyanın diqqətini özlərinə cəlb etmişdilər, hətta dünya tarixində rekord imza atmışdılar. Hal-hazırda həmin layihə Ginessin rekordlar kitabının bəzəyidir.

Hazırladı:
Anar Əhmədov

Dünya İdmanı

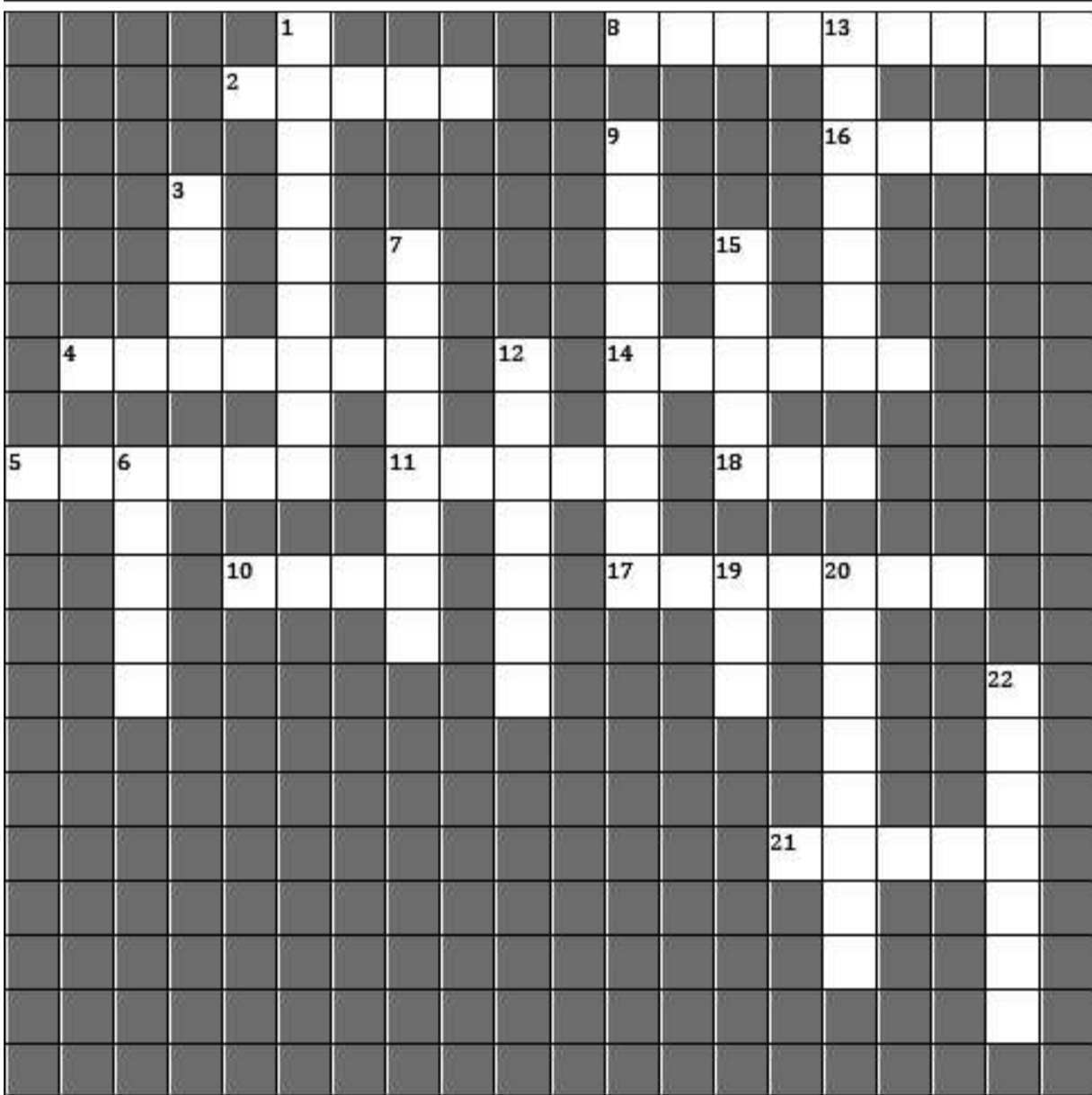
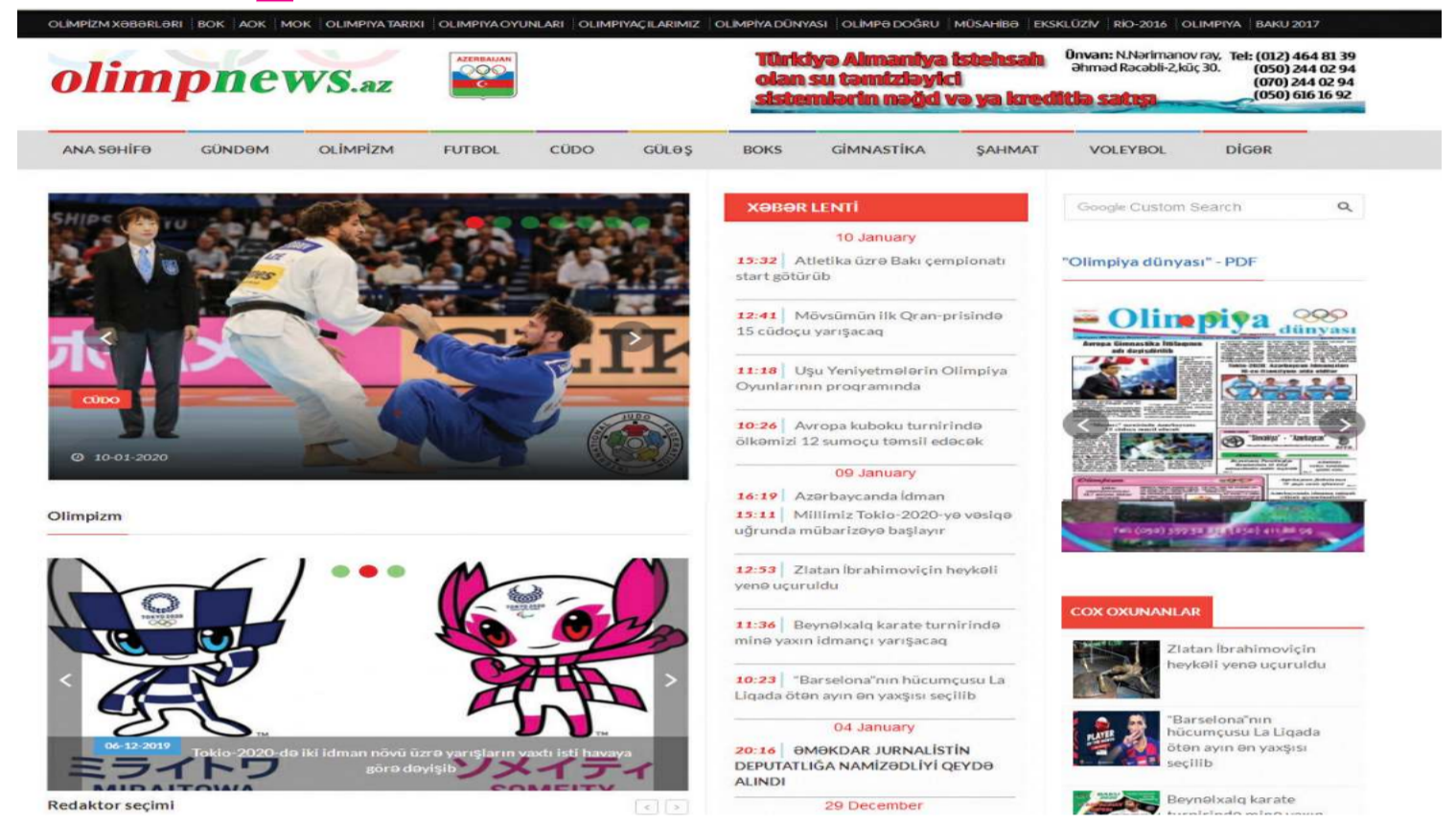
Keniyalı idmançının bir saniyəlik dünya rekordu

Keniyalı idmançı Beatrice Çepkoeç 5 kilometr qaçış üzrə dünya rekorduna imza atıb. İdmançı bu uğura Monakoda keçirilən yarışda nail olub. B.Çepkoeç bu məsafəni 14 dəqiqə 43 saniyəyə qot edib. Qeyd edək ki, bu əvvəlki dünya rekordundan 1 saniyə qısadır. Əvvəlki rekord niderlandlı Sifan Hassana məxsus idi.

29 yaşlı Beatrice Çepkoeç 3 min metrə maneələrle qaçış üzrə hazırkı dünya çempionudur. O, bu növdə də dünya birincisidir - 8.44,32.

olimpnews.az - sizin saytınız

Şaquli

2. Rumınyalı peşəkar tennisçi Simona... 4. Şəhərlərarası velosiped yarışı. 5. Fıqırlu konkisürmədə çıxış elementi. 8. Sumo döyüşçüsünün ən yüksək titulu. 10. İngiltərə Premyer liqasında çıxış edən futbol klubu. 11....Olimpiya İdman Kompleksi, rayon. 14. Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən cüdo klubu. 16. İdman qurğusu. 17. "Şahmat tacı"nın hazırkı sahibi. 18. Topun kənardan çıxması. 21. Qılıncoynatma müəllimi, ustad.

Üfüqi

1. NBA-da Bronks şəhərinin kollecini təmsil edən komanda. 3. "Vest Hem" klubunun kapitanı. 6. Qazaxıstan çempionatında çıxış edən klub. 7. İspaniyanın Aragon vilayətini La Liqada təmsil edən klub. 9. Bir futbolçunun bir matçda vurduğu 6 top. 12. "Manhetten...". 13. "Qoca sinyora"nın türkiyəli futbolçusu. 15. İdman qurumu. 19. Şorq əlbəyaxa döyüş növlərini tədris edən məktəb. 20. XIV Qış Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi edən şəhər.

Yaponiyalı tennisçi Naomi Osaka Australian Open turnirinin üçüncü dairəsi zamanı Tunisdən olan Ons Jaber ilə qarşılaşmada gözlənilməz və maraqlı hadisə ilə üzləşib. Belə ki, görüş zamanı kəpənək idmançıya rahat hərəkət etməyə mane olub. Heç bir halda uçmaq istəməyən kəpənək N.Osakanın ayaqlarına, sifətinə və qollarına qonub. Lakin kiçik həşəratın idmançıya yaşatdığı problemlərə baxmayaraq, Naomi

Tennisçi gözlənilməz hücumə məruz qaldı

Osaka inamlı qələbə qazanıb. 1 saat 8 dəqiqə davam edən görüş 6:3, 6:2 hesabı ilə başa çatıb.

Xatırladaq ki, Australian Open 2021-ci ildə "Böyük dəbilqə"nin birinci turniridir. Koronavirus pandemiyası səbəbi ilə tennisçilər turnirdən əvvəl karantinə yerləşdiriliblər.

Baş məşqçinin mənzili qarət edilib

Naməlum şəxslər cümə günü axşam saatlarında Mersisayd qraflığında İngiltərənin "Everton" futbol klubunun baş məşqçisi Karlo Ançelottinin mənzilini qarət ediblər. Bu barədə İtaliyanın "Football Italia" portalı məlumat yayıb.

Evə daxil olan iki cinayətkar maskada olublar. Onları mənzildən 61 yaşlı italyalı mütəxəssisin qızı qorxudaraq, qaçırb. Polisin məlumatına görə, qarətçilər bununla belə, Ançelottinin seyfini aparıblar. Hadisə zamanı onun ailə üzvlərindən heç kim zərər çəkməyib, baş məşqçi özü isə soyğunçuluq zamanı evdə olmayıb.

Ançelotti 2013-cü ildən 2015-ci ilə qədər Madridin "Real" klubunda işləyib. Komanda onun rəhbərliyi altında İspaniya Kubokunu, Çempionlar Liqasını,

UEFA Superkubokunu və klublararası dünya çempionatını qazanıb. Ançelotti 2019-cu ilin dekabrından "Everton"a başlıq edir.

Ronaldo özünə 9 milyonluq ad günü hədiyyəsi alır

"Yuventus"un portuqaliyalı futbolçusu Kriştianu Ronaldo dünyada məhdud sayda istehsal edilən "Bugatti Centodieci" markalı yeni avtomobil sifariş edib.

Bu yaxınlarda 36 yaş tamam olan Ronaldo bu məsələni özünə ad günü hədiyyəsi edəcək. Onun yeni avtomobili üçün 9 milyon 500 min avro ödədiyi bildirilib.

Kriştianunun 20-dən çox bahalı və son model maşınları var. Onların qiyməti ümumilikdə 30 milyon avrodan çoxdur.

"Zenit" Bədən Tərbiyəsi İdman Cəmiyyəti İctimai Birliyinin sədri Fazil Hadıbəyov və kollektivi Sumqayıt şəhər "Zenit" BTİCİB-nin sədri, Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi Mirzə Əliyevə, anası **Zəhra Abbasqulu qızı Əliyevanın** vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir. Allah rəhmət eləsin!

"Olimpiya dünyası" qəzetinin kollektivi Sumqayıt şəhər "Zenit" BTİCİB-nin sədri, Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi Mirzə Əliyevə, anası

Zəhra Abbasqulu qızı Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir. Allah rəhmət eləsin!